

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 63.140/1
van 23 april 2018

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap
‘betreffende het onderwijs XXVIII’

Op 12 maart 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘betreffende het onderwijs XXVIII’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 17 april 2018. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Raf AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd, en Brecht STEEN, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 23 april 2018.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet ‘betreffende het onderwijs XXVIII’ heeft volgens de memorie van toelichting een tweetal doelstellingen: een aanvulling en verbetering van een aantal bestaande decreten alsook een reeks maatregelen tot vereenvoudiging in zijn meest ruime zin.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikelen 41 en 42

3. Overeenkomstig artikel 130 van het voorontwerp treden de bij de artikelen 41 en 42 ontworpen bepalingen in werking op 1 september 2018. Deze bepalingen zijn derhalve op 1 augustus 2018 en op de laatste maandag van augustus vóór het komende schooljaar (d.i. 27 augustus 2018) nog niet van toepassing.

Dat is volgens de gemachtigde niet de bedoeling en hij voegde daar het volgende aan toe: “De inwerkingtreding van artikel 41 zal vervroegd worden naar 1 augustus 2018 en de inwerkingtreding van artikel 42 zal vervroegd worden naar 27 augustus 2018”.

De vervroegde inwerkingtreding zal moeten worden geregeld, hetzij in de artikelen 41 en 42 van het voorontwerp zelf (door uitdrukkelijk te bepalen dat die bepalingen ook gelden vanaf het schooljaar 2018-19) hetzij in de inwerkingtredingsbepalingen in artikel 130 van het voorontwerp.

4. In artikel 41, 3°, van het voorontwerp verdient het omwille van de duidelijkheid aanbeveling te schrijven “1 juni van het lopende schooljaar” in plaats van “1 juni”.

Artikel 48

5. In de inleidende zin van het ontworpen artikel 6, eerste lid, van het decreet van 6 juni 2008 ‘houdende het instellen van een rookverbod in onderwijsinstellingen en centra voor leerlingenbegeleiding’ moeten de woorden “van hetzelfde decreet” worden geschrapt.

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

Artikel 61

6. Het is niet duidelijk waarom artikel 61 van het voorontwerp, dat betrekking heeft op de bevoegdheid van de klassenraad om attesten uit te reiken, uitwerking krijgt met terugwerkende kracht tot 1 september 2017 (artikel 130, zesde lid, van het voorontwerp), terwijl de overige bepalingen van hoofdstuk 10 van het voorontwerp die betrekking hebben op de evaluatie door de klassenraad slechts in werking zullen treden vanaf 1 september 2018.

In de memorie van toelichting bij de artikelen 56 tot 61 van het voorontwerp wordt het volgende verduidelijkt: “Het begrip ‘begeleidingsteam’ wordt vervangen door het begrip ‘klassenraad’. Hiermee is er een identieke werking als de klassenraad in het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Ingevolge een vorige wijziging van het decreet leren en werken krijgt het begeleidingsteam van de Syntra vzw vanaf het schooljaar 2017-2018 beslissingsbevoegdheid over de evaluatie en begeleiding van de leerlingen daar waar dit voorheen een bevoegdheid was van Syntra Vlaanderen. Conform het decreet leren en werken is het bereiken van de doelstellingen van het leerplan op het betrokken niveau een van de voorwaarden om een onderwijsstudiebewijs (getuigschrift tweede graad secundair onderwijs, studiegetuigschrift tweede leerjaar derde graad secundair onderwijs en diploma secundair onderwijs) te kunnen behalen. In de regelgeving is nog steeds bepaald dat Syntra Vlaanderen beslist of een leerling in voldoende mate de doelstellingen van het leerplan heeft behaald. Dit moet gecorrigeerd worden aangezien vanaf schooljaar 2017-2018 deze bevoegdheid bij het begeleidingsteam ligt.”

Zoals ook de gemachtigde erkent, moet de term “begeleidingsteam” bijgevolg met terugwerkende kracht tot 1 september 2017 worden ingevoegd en moet vervolgens de notie begeleidingsteam vanaf 1 september 2018 worden vervangen door “klassenraad”.

De tekst van het voorontwerp dient in die zin te worden aangepast.

Artikel 62

7. In het gewijzigde artikel 93, § 1, van het decreet van 10 juli 2008 ‘betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap’ wordt in het kader van de subsidiëring verwezen naar het besluit van de Vlaamse Regering van 12 juli 2013. Verwijzen naar teksten van lager hiërarchisch niveau is af te raden, omdat dit problemen kan doen ontstaan bij wijziging van die lagere teksten.² Uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof blijkt inderdaad dat in een aan de formele wetgeving voorbehouden aangelegenheid, wat *in casu* het geval is gelet op artikel 24, § 5, van de Grondwet, een verwijzing naar een “lagere” rechtsnorm impliceert dat die norm in die

² In gelijkaardige zin adv.RvS 27.612/1 van 30 april 1998, over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 14 juli 1998 ‘houdende diverse maatregelen met betrekking tot het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet van 25 februari 1997 betreffende het basisonderwijs’, *Parl.St.* VI.Parl. 1997-98, nr. 1058/1, opmerking 6.

zin dient te worden geïnterpreteerd dat wordt verwezen naar de “lagere” norm zoals hij van toepassing was op de datum van de totstandkoming van de “hogere” norm.³

Hoofdstuk 11

8.1. De artikelen 63 tot 69 van het voorontwerp brengen wijzigingen aan in het decreet van 28 november 2008 ‘betreffende de intergemeentelijke onderwijsvereniging (IGOV)’.

Artikel 4 van het decreet van 28 november 2008 staat de inrichtende machten van het gemeenschapsonderwijs toe deel te nemen aan de IGOV’s, of, na wijziging door het voorontwerp, aan de interlokale onderwijsvereniging (ILOV’s).

Het Grondwettelijk Hof heeft aangenomen dat het decreet van 28 november 2008 “de inrichtende machten van het gemeenschapsonderwijs [machtigt] om bevoegdheden als inrichtende macht over te dragen aan een autonoom orgaan, namelijk een intergemeentelijke onderwijsvereniging” en dat “[e]en dergelijke machtiging dient te geschieden bij een met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen aangenomen decreet.”⁴

Krachtens artikel 24, § 2, van de Grondwet kan de Vlaamse Gemeenschap immers haar bevoegdheden als inrichtende macht opdragen aan autonome organen, op voorwaarde dat dit gebeurt bij decreet aangenomen met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen. Dat bijzonder decreet moet de essentiële elementen van de organisatie (oprichting, samenstelling en werking) en de bevoegdheden van het autonome orgaan regelen, alsmede van het toezicht erop⁵ en het financieel beheer ervan.⁶ Een bijzonder decreet is niet enkel vereist voor het opdragen van bevoegdheden als inrichtende macht aan één of meer autonome organen, doch ook voor het naderhand wijzigen ervan.⁷

Wat de lokale onderwijsverenigingen betreft waarbij scholen van het gemeenschapsonderwijs betrokken zijn, vereist artikel 24, § 2, van de Grondwet dat wanneer

³ Zie ook GwH, nr. 159/2008, 20 november 2008, B.4.2 en nr. 126/2008, 1 september 2008, B.6.

⁴ GwH 6 mei 2010, nr. 52/2010, B.11.1.

⁵ Zie o.m. adv.RvS 33.808/1/VR van 12 november 2002, over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 4 april 2003 ‘betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’, *Parl.St.* VI.Parl. 2002-03, nr. 1571/1, 260 ; adv.RvS 34.996/1 van 4 maart 2003, over een voorstel dat heeft geleid tot het bijzonder decreet van 4 april 2003 ‘houdende de deelname van gemeenschapsinstellingen aan de associaties in het hoger onderwijs’, *Parl.St.* VI.Parl. 2002-03, nr. 1594/2, 7; adv.RvS 42.532/1 van 29 maart 2007, over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 15 juni 2007 ‘betreffende het volwassenenonderwijs’, *Parl.St.* VI.Parl. 2007-08, nr. 1201/1, 808. In dezelfde zin adv.RvS 36.162/2, 21 januari 2004, over een voorstel dat heeft geleid tot het bijzonder decreet van 21 februari 2005 ‘zur Schaffung einer autonomen Hochschule’, *Parl. St.* D.Gem.Parl. 2004, nr. 13/1.

⁶ Tijdens de parlementaire voorbereiding van de grondwetwijziging van 1988 werd door de Staatssecretaris van Onderwijs met betrekking tot artikel 24, § 2, van de Grondwet verklaard dat de bijzondere decreetgever ook het “administratief en financieel bestuur” van die autonome organen dient te regelen (*Parl. St.*, Senaat, B.Z. 1988, nr. 100-1/2, p. 82). Reeds aangehaald in Adv.RvS 33.553/1, 4 juni 2002, over een voorontwerp van decreet ‘betreffende het onderwijs XIV’, *Parl. St.* VI. Parl. 2002-03, nr. 1355/1, p. 393, vn. 20.

⁷ *Parl. St.*, Senaat, B.Z. 1988, nr. 100-1/1°, p. 3. Zie o.m. Adv.RvS 33.808/1/VR, *l.c.*, 259; Adv.RvS 33.553/1, *l.c.*, 393; Adv.RvS 34.996/1, *l.c.*, 7; Adv.RvS 42.532/1, *l.c.*, 808.

autonome organen gemachtigd worden om bevoegdheden als inrichtende macht aan nog andere organen over te dragen, daarvoor een bijzondere meerderheid nodig is ⁸.

8.2. Artikel 65 van het voorontwerp verruimt de mogelijkheid om inrichtingsbevoegdheid over te dragen tot de gevallen waaraan de provincies deelnemen aan de intergemeentelijke – voortaan: interlokale – onderwijsvereniging als autonoom orgaan in de zin van artikel 24, § 2, van de Grondwet. De andere bepalingen van hoofdstuk 11 van het voorontwerp zijn het gevolg van deze verruiming en hangen er onverbrekkelijk mee samen.

De ontworpen wijzigingen aan het decreet van 28 november 2008 kunnen bijgevolg slechts met een bijzondere meerderheid in de zin van artikel 24, § 2, van de Grondwet worden aangenomen.

Weliswaar heeft het Grondwettelijk Hof in het reeds geciteerde arrest 52/2010, nadat het had vastgesteld dat het aannemen van de bestreden bepalingen diende te geschieden bij een met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen aangenomen decreet, aanvaard “dat, ook al komt het niet tot uiting in de titel van het bestreden decreet, het is aangenomen met een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen (Hand., Vlaams Parlement, 19 november 2008, PLEN 11, p. 32)” en dat bijgevolg aan de vereiste van artikel 24, § 2, van de Grondwet is voldaan.⁹

Dit neemt evenwel niet weg dat de bepalingen van het voorontwerp die met bijzondere meerderheid dienen aangenomen te worden, formeel in een bijzonder decreet ondergebracht zouden moeten worden. Niet artikel 24, § 2, van de Grondwet vereist dit,¹⁰ doch wel het rechtszekerheidsbeginsel.¹¹ Het is in het algemeen af te raden rechtsregels met een verschillende waarde in één normatieve tekst onder te brengen. Dat geldt evengoed voor decretale rechtsregels die bij gewone of bij bijzondere meerderheid moeten worden aangenomen,¹² voor rechtsregels van wettelijk en reglementair niveau en zelfs voor normatieve en individuele bepalingen.¹³ De vermenging van normen van verschillende waarde in één wettekst leidt tot verwarring. Een dergelijke wettekst doet immers niet blijken welke bepalingen ervan bij

⁸ GwH 6 mei 2010, nr. 52/2010, B.11.1. Zie m.b.t. de scholengemeenschappen o.m. adv.RvS 33.553/1 van 4 juni 2002 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 14 februari 2003 ‘betreffende het onderwijs XIV’, *Parl.St.* VI.Parl. 2002-2003, nr. 1355/1, 393-394; adv.RvS 35.332/1 van 11 april 2003 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 10 juli 2003 ‘betreffende het landschap basisonderwijs’, *Parl.St.* VI.Parl. 2002-2003, nr. 1720/1, 129-132. Voor een bespreking van deze adviezen: zie E. CLYBOUW, “Een evaluatie van artikel 24, § 2 G.W. en de bijzondere onderwijsdecreten ter uitvoering daarvan”, *TBP* 2005, (639) 649-650 en 653.

⁹ GwH 6 mei 2010, nr. 52/2010, B.11.2.

¹⁰ GwH 6 mei 2010, nr. 52/2010, B.11.2.

¹¹ Zie ook: P. POPELIER, *Rechtszekerheid als beginsel van behoorlijke regelgeving*, Antwerpen-Groningen, Intersentia Rechtswetenschappen, 1997.

¹² Vergelijk met staatsvormingswetten zoals de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, de bijzondere wet van 12 januari 1989 ‘met betrekking tot de Brusselse Instellingen’ en de bijzondere wet van 16 januari 1989 ‘betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten’. De wet van 21 juli 1971 ‘betreffende de bevoegdheid en de werking van de Cultuurraden voor de Nederlandse cultuurgemeenschap en voor de Franse cultuurgemeenschap’ daarentegen is eveneens een bijzondere wet, al is hij niet als zodanig betiteld.

¹³ *Beginselen van de wetgevingstechniek. Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, nr. 7.1, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

bijzondere meerderheid dienden te worden aangenomen, zodat de decreetgever bij latere wijzigingen dit aspect uit het oog kan verliezen. Ook voor de burger die de wettigheid van een norm wil nagaan, schept dit rechtsonzekerheid. Indien de bepalingen die met een bijzondere meerderheid worden aangenomen in een apart corpus zijn ondergebracht, is het voor iedereen duidelijk welke de waarde van die normen is.¹⁴

De conclusie is dan ook dat het, omwille van de rechtszekerheid, sterk aanbeveling verdient om de hier besproken bepalingen onder te brengen in een afzonderlijke voorontwerp van bijzonder decreet¹⁵ zodat het voor de rechtszoekende duidelijk is welke de precieze aard of waarde is van de betrokken bepalingen.

Artikel 69

9. Het is, zoals de gemachtigde bevestigde, kennelijk de bedoeling om een tweede lid in artikel 17 van het decreet 28 november 2008 in te voegen in plaats van in artikel 18 (d.i. immers de inwerkingtredingsbepaling). Het voorontwerp moet in die zin worden aangepast.

10. In het ontworpen artikel 18 (lees: 17), tweede lid, van het decreet van 28 november 2008 geven de bewoordingen “alleen provincies deelnemen” aan dat de afwijking inzake boekhouding enkel geldt voor het geval de interlokale onderwijsvereniging uitsluitend bestaat uit provincies.

Gevraagd of dit de bedoeling is, verklaarde de gemachtigde het volgende:

“Momenteel bepaalt het IGOV-decreet in art. 17 dat de IGOV een boekhouding voert overeenkomstig de regels die gelden voor gemeenten, ook als er andere partners deelnemen (vrij onderwijs, provincies, GO). In dit decreet wensen we daar maar in één geval van af te wijken, namelijk wanneer in de onderwijsvereniging ook provincies deelnemen. In dat geval worden de boekhoudregels voor de provincies toegepast.

Naar aanleiding van uw vraag zal deze bepaling bijgestuurd worden door te zeggen dat die afwijking geldt in alle gevallen waarbij de partners uit het officieel gesubsidieerd onderwijs inrichtende machten van het provinciaal onderwijs zijn al dan niet aangevuld met inrichtende machten van het vrij gesubsidieerd onderwijs of het gemeenschapsonderwijs.

Voor de rest behouden we de regeling: bij onderwijsverenigingen waar zowel gemeenten als provincies zijn betrokken moet een eenduidige keuze van boekhoudregels worden gemaakt. In lijn met het oorspronkelijke IGOV-decreet blijven dat de gemeentelijke boekhoudregels.”

De bedoeling is dus dat de afwijkende regel in artikel 69 van het voorontwerp geldt voor alle gevallen waarin de provincies aan de interlokale onderwijsvereniging deelnemen. De bepaling moet in die zin worden herschreven.

¹⁴ Zie adv.RvS 49.333/1 van 24 maart 2011, over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 17 juni 2011 ‘betreffende de scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs’, *Parl.St.* VI.Parl. 2010-11, nr. 1083/1, opmerking 1.

¹⁵ Zie ook de opmerking bij artikel 129 van het voorontwerp.

Artikel 75

11. In het nieuw ingevoegde artikel 51, 4°, van de Codex Secundair Onderwijs is sprake van “intercommunale als schoolbestuur”. Gelet op de bewoordingen gebruikt in artikel 6, § 2, van de Codex Secundair onderwijs verdient het aanbeveling om de generieke term “vereniging van gemeenten” te gebruiken.

Artikel 76

12. Artikel 76 van het voorontwerp moet worden verplaatst en tussen de huidige artikelen 81 en 82 van het voorontwerp worden ingevoegd.

Het verdient aanbeveling om in het ontworpen artikel 209/1, § 2, 1°, van de Codex Secundair Onderwijs te verduidelijken dat met referentiedata, de data bedoeld in het ontworpen artikel 209/1, § 1, eerste lid, 1° en 3°, worden bedoeld.

Artikel 78

13. Het verdient aanbeveling omwille van de rechtszekerheid en de coherentie van de regelgeving om de met het ontworpen artikel 115/1 eerste lid, van de Codex Secundair Onderwijs gelijkaardige bepalingen op eenzelfde wijze te formuleren.

Het gaat meer bepaald om de artikelen 42*bis* en 49*bis* van het decreet van 10 juli 2008 ‘betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap’(artikel 49*bis* van het decreet van 10 juli 2008 dat overigens wordt gewijzigd door het voorontwerp) en de artikelen 357/11 en 357/45 van de Codex secundair onderwijs die werden ingevoegd bij het decreet ‘betreffende het duaal leren en de aanloopfase’.¹⁶

Artikel 89

14. Het lijkt raadzaam, omwille van de regelduidelijkheid en dus de rechtszekerheid, om de ontworpen toevoeging aan artikel II.215, eerste lid, 8°, van de Codex Hoger Onderwijs, in te voegen in het bestaande artikel II.215, 1°, van dezelfde Codex. Deze bepaling heeft immers betrekking op de onderdanen van de Europese Economische Ruimte, waarmee de toegevoegde categorie studenten een zeer nauw verband vertoont.

Artikel 93

15.1. Artikel 93, 2°, van het voorontwerp voegt aan artikel III.34. van de Codex Hoger Onderwijs een paragraaf toe die voorziet in een compensatie “aan de autonome hogescholen”.

¹⁶ Ingevoegd bij de artikelen 25 en 79 van het decreet ‘betreffende het duaal leren en de aanloopfase’, aangenomen door het Vlaamse Parlement op 21 maart 2018, *Parl.St.* Vl.Parl. 2017-18, nr. 1478/3.

Sinds 1 oktober 2013 bestaan er geen autonome hogescholen meer, doch enkel publiekrechtelijke hogescholen (zie artikel I.3, 52°, van de Codex Hoger Onderwijs) waarin de autonome hogescholen zich hebben omgevormd of die zij mee hebben opgericht. Volgens de gemachtigde doelt de bepaling op de publiekrechtelijke hogescholen die de rechtsoptvolgers zijn van de autonome hogescholen. Zoals de gemachtigde erkende, schrijve men derhalve “publiekrechtelijke” in plaats van “autonome”.

15.2. Uit de memorie van toelichting kan niet afgeleid worden waarom het, in het licht van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel, verantwoord is enkel aan deze hogescholen de betrokken compensatie toe te kennen.

Uit de in de memorie van toelichting vermelde CAO's¹⁷ blijkt immers dat de toekenning van het gewaarborgd minimumloon een verplichting is voor alle instellingen van het hoger onderwijs. Uit de in de ontworpen bepaling vermelde CAO III blijkt wel dat in 2011 enkel de (toenmalige) autonome hogescholen de verplichting hadden uitgevoerd. Hierover ondervraagd verklaarde de gemachtigde het volgende: “De compensatie wordt alleen aan de autonome hogescholen toegekend omdat alleen de autonome hogescholen – op dit moment gaat het om de rechtsoptvolgers van de autonome hogescholen – het engagement uit cao III hoger onderwijs uitvoeren. Zolang de vrije hogescholen geen uitvoering geven aan het engagement uit cao III hoger onderwijs, kunnen zij ook geen financiële compensatie krijgen”.

Het verdient aanbeveling om deze verantwoording beter tot uiting te brengen in de memorie van toelichting.

Artikel 99

16.1. Artikel 99 van het voorontwerp regelt de totale omvang van een opdracht van het academisch personeel van de universiteit voor het geval deze opdracht wordt gecumuleerd met andere activiteiten. I.t.t. het personeel van de hogescholen heeft de bepaling ook betrekking op politieke mandaten, terwijl voor de hogescholen wordt bepaald dat het uitoefenen van bepaalde politieke mandaten “van ambtswege” ertoe leidt dat het personeelslid “met politiek verlof [wordt] gezonden” (artikel 104 van het voorontwerp – ontworpen artikel V.116/1 van de Codex Hoger Onderwijs), wat inhoudt dat het personeelslid wordt geplaatst in de stand non-activiteit (artikel 107 – ontworpen artikel V. 116/4 van de Codex Hoger Onderwijs).

¹⁷ Protocol van de onderhandelingen die op 29 en 31 augustus en 5 en 11 september 2006 gevoerd werden betreffende een akkoord van sectorale programmatie voor de jaren 2005 - 2009 voor de sector “Hoger onderwijs” van de Vlaamse Gemeenschap tussen de Vlaamse Regering, de representatieve vakorganisaties ACOD, FCSOD en VSOA en de besturen van het hoger onderwijs, punt 4.2, te vinden op onderwijs.vlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/cao%20II%2012.12.2006.pdf; CAO III - Protocol van de onderhandelingen die gevoerd werden betreffende een akkoord van sectorale programmatie voor de jaren 2010 - 2011 voor de sector “Hoger onderwijs” van de Vlaamse Gemeenschap tussen de Vlaamse Regering, de representatieve vakorganisaties ACOD, FCSOD en VSOA en de besturen van het hoger onderwijs, punt 3.4, te vinden op onderwijs.vlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/cao%20III%2010.12.2010.pdf.

16.2. Het ontworpen artikel V.16 van de Codex Hoger Onderwijs machtigt de Vlaamse Regering om te bepalen welke politieke mandaten tot een ambtshalve reductie van de omvang van de opdracht aan de universiteit leiden.

Aangenomen mag worden dat het bepalen van “de omvang” van de opdrachten in het universitair onderwijs een onderdeel van de inrichting van dat onderwijs is, en derhalve onder de waarborg van artikel 24, § 5, van de Grondwet valt.

Te dezen heeft de decreetgever de “normale” omvang van de totale opdrachten bepaald en heeft hij bepaald dat een opdracht die een halve dag in beslag neemt een volume van 10% heeft. De decreetgever heeft aldus het beginsel vastgelegd en uit het eerste lid van het ontworpen artikel V.16 van de Codex blijkt bovendien dat een politiek mandaat en een andere bezoldigde activiteit of beroepactiviteit in beginsel op dezelfde wijze worden behandeld.

Bij het bepalen van de lijst van politieke mandaten die tot een ambtshalve reductie dienen te leiden, zal de Vlaamse Regering evenwel slechts die mandaten in aanmerking kunnen nemen waarvan redelijkerwijze kan worden aangenomen dat zij er toe leiden dat in bepaalde gevallen de totale omvang van de opdrachten van het personeelslid meer dan 120% zullen bedragen. In voorkomend geval staat het aan de gewone, respectievelijk administratieve rechtscolleges om te beoordelen of de verwachte tijdsbesteding van de politieke mandaten die op zulk een lijst voorkomen in redelijkheid er toe kan leiden dat de totale omvang van de opdrachten meer dan 120% bedraagt.

Artikel 106

17. Het ontworpen artikel V.116/3 van de Codex Hoger Onderwijs verwijst naar “de Gemeentewet van 30 maart 1836”. Deze verwijzing is zinloos, aangezien die wet is opgeheven bij artikel 2, 27° van de wet van 26 mei 1989 ‘tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 24 juni 1988 tot codificatie van de gemeentewet onder opschrift “Nieuwe gemeentewet”’ “met uitzondering van de bepalingen betreffende de organisatie van het administratief toezicht, in de mate evenwel dat artikel 94 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het vereist, voor wat de gemeenten betreft die niet worden vermeld in artikel 7, tweede lid, van dezelfde bijzondere wet”, bepalingen die hier niet relevant zijn.

De bepaling van het inwonersaantal voor het aantal gemeenteraadsleden wordt momenteel geregeld in artikel 4, § 3, van het decreet van 22 december 2017 ‘over het lokaal bestuur’.¹⁸⁻¹⁹ Er dient derhalve te worden verwezen naar het decreet van 22 december 2017 in plaats van naar de gemeentewet van 1836.

¹⁸ Het inwonersaantal “is het aantal personen dat ingeschreven is in het rijksregister van de natuurlijke personen en dat op 1 januari van het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen zijn hoofdverblijfplaats in de desbetreffende gemeente had.”

¹⁹ Voorheen werd het inwonersaantal bepaald in artikel 5 van de nieuwe gemeentewet, opgeheven bij het gemeentedecreet, en artikel 5 van het gemeentedecreet, opgeheven met ingang van 1 januari 2018 bij artikel 609, derde lid, 11°, van het decreet ‘over het lokaal bestuur’.

Artikel 129

18. Artikel 129 van het voorontwerp brengt een wijziging aan in de samenstelling van het bestuurscomité van het UZ Gent en wijzigt daartoe artikel 40*novies*, eerste lid, van het *bijzonder* decreet van 26 juni 1991 ‘betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen’.

Aangezien het UZ Gent deel uitmaakt van de Universiteit Gent die beschouwd dient te worden als een autonoom orgaan in de zin van artikel 24, § 2, van de Grondwet, en artikel 129 van het voorontwerp een essentiële wijziging aanbrengt in de samenstelling van de bestuursorganen van het UZ Gent en dus de interne bevoegdheidsuitoefening van de bestuursorganen van de Universiteit Gent,²⁰ moet die wijziging worden doorgevoerd met een tweederde meerderheid.

Over de noodzaak om de ontworpen bepaling op te nemen in een afzonderlijk voorontwerp van bijzonder decreet, zie de opmerkingen *sub* 8.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

²⁰ Zie in dat verband, adv.RvS 59.529/1 van 1 september 2016, over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 3 februari 2017 ‘betreffende de re-integratie van het Universitair Ziekenhuis Gent in de Universiteit Gent’, *Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 914/1, opmerking 3.